

Stapi lífeyrissjóður

Ársreikningur 2013

Skýrsla stjórnar

Árið 2013 var krefjandi rekstrarár fyrir Stapa lífeyrissjóð. Gjaldeyrishöft og fátæklegir fjárfestingarkostir settu áfram svip á fjárfestingarumhverfi sjóðsins og höfðu áhrif á mögulega ávöxtun eigna. Slök ávöxtun ríkisskuldabréfa, sem er langstærsti eignaflokkur í eignasafni sjóðsins hafði veruleg áhrif á afkomu ársins og gerði það að verkum að sjóðurinn náði ekki ávöxtunarmarkmiðum sínum. Sjóðurinn hélt áfram að auka vægi eigna, sem líklegar eru til að gefa hærri ávöxtun en ríkistryggð skuldabréf til lengri tíma litið, í eignasafni sjóðsins. Þetta eykur áhættu í eignasafni sjóðsins en vonast er til að líkurnar á því að eignir ávaxtist þannig að þær nái að standa undir aukningu skuldbindinga, aukist einnig, svo ekki þurfi að koma til skerðingar á réttindum. Lífeyrissjóðum eru sett krefjandi markmið og ströng skilyrði um ávöxtun eigna og áhættutöku, sem getur verið erfitt að uppfylla á þeim tímum þegar áhættulitlar eignir gefa ekki af sér nægjanlega ávöxtun til að standa undir vexti skuldbindinga. Sjóðurinn gerir ráð fyrir að ávöxtun á árinu 2014 nái að standa undir aukningu skuldbindinga. Það er þó háð markaðaðstæðum.

Á árinu 2013 greiddu 18.705 sjóðfélagar hjá 2.668 launagreiðendum iðgjöld til Tryggingadeildar sjóðsins. Iðgjöld ársins námu alls 6.454 millj. kr. Iðgjöld til Tryggingadeildar voru 6.315 millj. kr. og hækkuðu um 6,6% frá fyrra ári en iðgjöld til Séreignardeildar lækkuðu um 10,6% milli ára og voru 139 millj. kr. Fjöldi virkra sjóðfélaga þ.e. sjóðfélaga sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum var 12.757 hjá Tryggingadeild og 751 hjá Séreignardeild.

Heildarlífeyrisgreiðslur Tryggingadeildar sjóðsins á árinu námu 3.671 millj. króna og hækkuðu um 7,3% frá fyrra ári. Ellilífeyrir nam 2.418 millj. kr. Örorkulífeyrir nam 1.010 millj. kr., makalífeyrir nam 205 millj. kr. og barnalífeyrir 38 millj. kr. Þá námu lífeyrisgreiðslur úr Séreignardeild 232 millj. kr. Þar af var sérstök útborgun séreignar skv. lögum 113 millj. króna. Lífeyrisþegar í árslok voru 7.337.

Rekstrarkostnaður sjóðsins á árinu 2013 var 178 millj. kr. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum var 0,12%. Stöðugildi á árinu voru 12,4 og námu heildar launagreiðslur 113 millj. kr. á árinu.

Hrein eign Tryggingadeildar til greiðslu lífeyris nam 139.330 millj. króna og hækkaði um 9,1% frá fyrra ári. Nafnávöxtun deildarinnar var jákvæð um 6,8% og raunávöxtun 3,03%. Hrein eign Séreignardeildar var 4.172 millj. kr. og hækkaði um 4,3% frá fyrra ári. Séreignardeildin býður upp á þrjár ávöxtunarleiðir, Safn I, Safn II og Safn III og var hrein raunávöxtun leiðanna 4,3%, 4,1%, og 2,8% á árinu.

Tryggingafræðileg úttekt hefur verið gerð á stöðu Tryggingadeildar sjóðsins í árslok 2013. Tryggingafræðileg afkoma ársins var neikvæð um 2.174 millj. kr. og var tryggingafræðileg staða sjóðsins neikvæð í árslok um 11.408,2 millj. kr. eða 4,6%.

Stjórn Stapa lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning 2013 með áritun sinni.

Akureyri, 3. mars 2014

Stjórn:

Ágúst Torfi Hauksson

Björn Snæbjörnsson

Unnur Gréta Haraldsdóttir

Pálína Margeirsdóttir

Gunnþór Ingvason

Ásgerður Pálsdóttir

Framkvæmdastjóri:

Kári Arnór Kárason

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Stapa lífeyrissjóðs fyrir árið 2013. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning og yfirlit um sjóðstreymi fyrir sjóðinn í heild og deildir hans, auk upplýsinga um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar, ásamt kennitölum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2013, efnahag hans 31. desember 2013 og breytingu á handbæru fé á árinu 2013, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Ábending

Án þess að gera um það fyrirvara í álitum okkar viljum við vekja athygli á skýringu nr. 3 sem fjallar m.a. um mat og framsetningu skulda tengdum framvirkum gjaldmiðlasamningum og öðrum afleiðusamningum. Óvissa er um endanlega niðurstöðu og uppgjör þessara samninga.

Akureyri, 3. mars 2014

Deloitte ehf.

Knútur Þórhallsson
endurskoðandi

Ragnar Jóhann Jónsson
endurskoðandi

Áritun tryggingastærðfræðings

Til stjórnar og fulltrúaráðs Stapa lífeyrissjóðs

Undirritaður hefur metið lífeyrisskuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs í árslok 2013. Matið er framkvæmt í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum og forsendur fyrir þeim og leiðbeinandi reglur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegt mat á stöðu lífeyrissjóða.

Forsendur sem miðað er við eru m.a. lífslíkur árána 2007-2011, meðalörokulíkur íslenskra lífeyrissjóða og 3,5% vexti p.a.

Yfirlit yfir helstu niðurstöður matsins er að finna í skýringu nr. 15.

Skuldbindingar sjóðsins eru reiknaðar á grundvelli upplýsinga úr iðgjalda- og lífeyrisbókhaldi sjóðsins um áunnin réttindi virkra og óvirkra sjóðfélaga skipt eftir aldri þeirra og lífeyrisgreiðslur til einstakra sjóðfélaga í árslok 2013. Miðað er við réttindaákvæði í samþykktum sjóðsins.

Í matinu eru reiknaðar út áfallnar skuldbindingar vegna þeirra sjóðfélaga, sem þegar eiga réttindi í sjóðnum og áætlaðar framtíðarskuldbindingar vegna þeirra iðgjalda, sem ætla má að virkir sjóðfélagar greiði til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Þessi áætluðu framtíðariðgjöld svo og áætlaður rekstrarkostnaður og fjármagnsgjöld í framtíðinni eru núvirt miðað við árslok 2013. Þá er í matinu tekið tillit til endurmats á skuldabréfaeign sjóðsins, en hún hefur verið núvirt miðað við sömu ávöxtunarkröfu og skuldbindingarnar eða 3,5%. Ennfremur er bókfært virði markaðseigna fært til meðalmarkaðsverðs síðustu þriggja mánaða ársins.

Niðurstaða athugunarinnar er sú að skuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs eru 4,6% umfram eignir að meðtöldu verðmæti iðgjalda í hlutfalli af skuldbindingum.

Reykjavík, 3. mars 2014

Bjarni Guðmundsson
tryggingastærðfræðingur

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2013

	Skýringar	2013	2012
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga.....		2.090.737	1.975.433
Iðgjöld launagreiðenda.....		4.363.641	4.106.550
Réttindaflutningur og endurgreiðslur.....		(56.335)	(22.325)
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði.....		331.258	316.378
<i>Iðgjöld</i>	2.2	<u>6.729.301</u>	<u>6.376.035</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir.....	4	3.902.746	3.766.589
Umsjónarnefnd eftirlauna.....		(3.365)	(4.226)
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris.....		67.176	13.590
<i>Lífeyrir</i>	2.3	<u>3.966.557</u>	<u>3.775.952</u>
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum.....	5	1.982.613	994.009
Tekjur af húseign.....		63	216
Vaxtatekjur og gengismunur.....	6	7.392.834	11.432.610
Niðurfærsla verðbréfa.....	11	(35.183)	(274.881)
<i>Fjárfestingartekjur</i>	2.4	<u>9.340.326</u>	<u>12.151.955</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	7	80.568	67.798
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	7	177.592	159.826
<i>Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður</i>	2.5	<u>258.160</u>	<u>227.625</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu		11.844.910	14.524.414
Hrein eign frá fyrra ári.....		<u>131.656.561</u>	<u>117.132.148</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>143.501.472</u>	<u>131.656.561</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2013

	Skýringar	2013	2012
Eignir			
Fjárfestingar			
Húseignir og lóðir.....	8	62.400	64.000
Verðbréf með breytilegum tekjum.....	9	50.209.428	42.245.448
Verðbréf með föstum tekjum.....	10	85.111.074	81.236.540
Veðlán.....	10	1.356.545	1.028.030
Bundnar bankainnstæður.....		2.739.079	2.725.545
<i>Fjárfestingar</i>	2.8	<u>139.478.526</u>	<u>127.299.563</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendum.....	2.2	655.545	610.856
Aðrar kröfur.....		25.099	708.354
<i>Kröfur</i>		<u>680.645</u>	<u>1.319.210</u>
Aðrar eignir			
Rekstrarfjármunir	8	1.324	2.474
Sjóður og veltiinnlán.....		4.218.228	4.375.121
<i>Aðrar eignir</i>		<u>4.219.551</u>	<u>4.377.595</u>
Eignir samtals		144.378.722	132.996.369
Skuldir			
Skuldir við lánastofnanir.....	3, 13	830.365	1.237.478
Aðrar skuldir.....	13	46.885	102.330
<i>Skuldir</i>		<u>877.250</u>	<u>1.339.807</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>143.501.472</u>	<u>131.656.561</u>

Sjóðstreymi ársins 2013

	2013	2012
Inngreiðslur		
Iðgjöld.....	6.684.612	6.364.857
Fjárfestingartekjur	5.836.716	6.329.321
Afborganir verðbréfa.....	2.866.584	1.776.858
Seld verðbréf með breytilegum tekjum.....	17.167.040	8.042.817
Seld verðbréf með föstum tekjum.....	21.628.936	14.529.327
Bundnar bankainnstæður.....	(13.534)	249.958
	<u>54.170.355</u>	<u>37.293.137</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir.....	3.966.557	3.775.952
Fjárfestingargjöld.....	80.321	67.552
Rekstrarkostnaður án afskrifta.....	177.016	236.055
Aðrar útgreiðslur.....	561.903	133.567
	<u>4.785.798</u>	<u>4.213.126</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	49.384.557	33.080.011
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum.....	22.260.243	13.075.148
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum.....	27.281.208	18.690.838
	<u>49.541.451</u>	<u>31.765.986</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum	(156.893)	1.314.025
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	4.375.121	3.061.096
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>4.218.228</u>	<u>4.375.121</u>

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2013 Tryggingadeild

	Skýringar	2013	2012
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga.....		2.028.031	1.903.777
Iðgjöld launagreiðenda.....		4.287.483	4.022.819
Réttindaflutningur og endurgreiðslur.....		(11.709)	(13.033)
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði.....		331.258	316.378
<i>Iðgjöld</i>	2.2	<u>6.635.063</u>	<u>6.229.940</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir.....	4	3.670.742	3.421.037
Umsjónarnefnd eftirlauna.....		(3.365)	(4.226)
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris.....		67.176	13.590
<i>Lífeyrir</i>	2.3	<u>3.734.553</u>	<u>3.430.401</u>
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum.....	5	1.829.379	936.926
Tekjur af húseign.....		63	216
Vaxtatekjur og gengismunur.....	6	7.215.305	11.093.838
Niðurfærsla verðbréfa.....	11	(35.183)	(274.881)
<i>Fjárfestingartekjur</i>	2.4	<u>9.009.563</u>	<u>11.756.099</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....		73.750	61.295
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	7	163.749	146.622
<i>Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður</i>	2.5	<u>237.499</u>	<u>207.917</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu		11.672.574	14.347.722
Hrein eign frá fyrra ári.....		<u>127.657.360</u>	<u>113.309.638</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>139.329.934</u>	<u>127.657.360</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2013

Tryggingadeild

	Skýringar	2013	2012
Eignir			
Fjárfestingar			
Húseignir og lóðir.....	8	62.400	64.000
Verðbréf með breytilegum tekjum.....		48.354.100	40.740.432
Verðbréf með föstum tekjum.....		83.273.166	79.484.621
Veðlán.....	10	1.356.545	1.028.030
Bundnar bankainnstæður.....		2.241.026	1.968.756
<i>Fjárfestingar</i>	2.8	<u>135.287.238</u>	<u>123.285.840</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur.....	2.2	645.951	595.735
Aðrar kröfur.....		54.422	737.975
<i>Kröfur</i>		<u>700.373</u>	<u>1.333.710</u>
Aðrar eignir			
Rekstrarfjármunir.....	8	1.324	2.474
Sjóður og veltiinnlán.....		4.218.228	4.375.121
<i>Aðrar eignir</i>		<u>4.219.551</u>	<u>4.377.595</u>
Eignir samtals		<u>140.207.162</u>	<u>128.997.145</u>
Skuldir			
Skuldir við lánastofnanir.....	3, 13	830.365	1.237.478
Aðrar skuldir.....	13	46.863	102.307
<i>Skuldir</i>		<u>877.228</u>	<u>1.339.785</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>139.329.934</u>	<u>127.657.360</u>
Mat á áunnum lífeyrisskuldbindingum	15		

Sjóðstreymi ársins 2013 Tryggingadeild

	2013	2012
Inngreiðslur		
Iðgjöld.....	6.584.847	6.222.491
Fjárfestingartekjur	5.809.850	6.301.833
Afborganir verðbréfa.....	2.866.584	1.776.858
Seld verðbréf með breytilegum tekjum.....	14.445.008	6.538.540
Seld verðbréf með föstum tekjum.....	20.871.054	13.755.791
Bundnar bankainnstæður.....	(13.534)	249.958
	<u>50.563.810</u>	<u>34.845.470</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir.....	3.734.553	3.430.401
Fjárfestingargjöld.....	73.503	61.048
Rekstrarkostnaður án afskrifta.....	163.173	222.852
Aðrar útgreiðslur.....	561.903	133.567
	<u>4.533.132</u>	<u>3.847.868</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	46.030.678	30.997.602
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum.....	19.667.493	11.134.394
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum.....	26.520.077	18.549.183
	<u>46.187.570</u>	<u>29.683.577</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum	(156.892)	1.314.026
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	4.375.121	3.061.096
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>4.218.228</u>	<u>4.375.121</u>

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2013

Séreignardeild

	Skýringar	2013	2012
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga.....		62.706	71.656
Iðgjöld launagreiðenda.....		76.158	83.731
Réttindaflutningur og endurgreiðslur.....		(44.626)	(9.292)
<i>Iðgjöld</i>	2.2	<u>94.238</u>	<u>146.095</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir.....	4	<u>232.004</u>	<u>345.551</u>
<i>Lífeyrir</i>	2.3	<u>232.004</u>	<u>345.551</u>
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum.....	5	153.233	57.083
Vaxtatekjur og gengismunur.....	6	177.530	338.772
<i>Fjárfestingartekjur</i>	2.4	<u>330.763</u>	<u>395.856</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....		6.818	6.503
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	7	<u>13.843</u>	<u>13.204</u>
<i>Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður</i>	2.5	<u>20.661</u>	<u>19.707</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu		172.336	176.692
Hrein eign frá fyrra ári.....		<u>3.999.201</u>	<u>3.822.509</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u><u>4.171.537</u></u>	<u><u>3.999.201</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2013

Séreignardeild

	Skýringar	2013	2012
Eignir			
Fjárfestingar			
Verðbréf með breytilegum tekjum.....		1.855.327	1.505.016
Verðbréf með föstum tekjum.....		1.837.908	1.751.918
Bundnar bankainnstæður.....		498.053	756.789
<i>Fjárfestingar</i>	2.8	<u>4.191.288</u>	<u>4.013.724</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur.....	2.2	<u>9.595</u>	<u>15.121</u>
<i>Kröfur</i>		<u>9.595</u>	<u>15.121</u>
Eignir samtals		<u>4.200.883</u>	<u>4.028.845</u>
Skuldir			
Aðrar skuldir.....	13	<u>29.345</u>	<u>29.644</u>
<i>Skuldir</i>		<u>29.345</u>	<u>29.644</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>4.171.537</u>	<u>3.999.201</u>

Sjóðstreymi ársins 2013

Séreignardeild

	2013	2012
Inngreiðslur		
Iðgjöld.....	99.765	142.366
Fjárfestingartekjur	26.866	27.488
Seld verðbréf með breytilegum tekjum.....	2.722.032	1.504.277
Seld verðbréf með föstum tekjum.....	757.882	773.536
	<u>3.606.545</u>	<u>2.447.667</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir.....	232.004	345.551
Fjárfestingargjöld.....	6.818	6.503
Rekstrarkostnaður án afskrifta.....	13.843	13.204
	<u>252.666</u>	<u>365.259</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	3.353.880	2.082.409
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum.....	2.592.749	1.940.754
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum.....	761.131	141.656
	<u>3.353.880</u>	<u>2.082.409</u>
Hækkun á sjóði og veltiinnlánum	0	0
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	0	0
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar

1. Upplýsingar um sjóðinn

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir launafólk sem aðild eiga að stéttarfélögum verkafólks á starfsvæði sjóðsins sem nær frá Hrutafirði í vestri að Hornafirði í austri.

Sjóðurinn starfar samkvæmt samþykktum sjóðsins sem staðfestar eru af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

2. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Hann er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum að öðru leyti en því að skráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini og afleiðutengd skuldabréf eru færð á markaðsverði. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og eru fjárhæðir sýndar í þúsundum króna.

Við gerð ársreikningsins þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynt önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

2.2 Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilgreinum sem borist hafa sjóðnum. Jafnframt er áætlað fyrir ógreiddum iðgjöldum í lok árs og er áætlunin byggð á skilum iðgjalda á undanförunum árum. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikning sem kröfur á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingagjaldi vegna launa en framlaginu er ætlað að jafna örorkubyrði lífeyrissjóða.

2.3 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur sjóðsins til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, makalífeyri, örorkulífeyri og barnalífeyri en á móti eru þar greiðslur frá Umsjónarnefnd eftirlauna. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er vegna örorkumats auk lögbundins framlags til Virk starfsendurhæfingarsjóðs en lífeyrissjóðir greiða gjald sem svarar 0,13% af samantöldum iðgjaldastofni allra sjóðfélaga.

2.4 Fjárfestingartekjur

Tekjur af eignarhlutum

Undir tekjur af eignarhlutum er færður arður af hlutabréfaeign. Ennfremur breytingar á gengi skráðra hlutabréfa og gengismunur ef eignir eru skráðar í erlendum gjaldmiðlum og hagnaður eða tap af sölu hlutabréfa.

Tekjur af húseign

Tekjur og gjöld vegna rekstrar húseignar í eigu sjóðsins falla undir tekjur af húseign.

Vaxtatekjur og gengismunur

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánnum og bankainnstæðum. Einnig fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum og bankainnstæðum sem eru í erlendum gjaldmiðlum sem og breytingar á verði eða söluhagnaður/-tap af hlutdeildarskírteinum og afleiðusamningum.

2.5 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Undir skrifstofu- og stjórnunarkostnað fellur allur kostnaður við rekstur sjóðsins, svo sem laun og launatengd gjöld, rekstur fasteignar og annar rekstarkostnaður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sem tengist eignaumsýslu er færður sérstaklega undir liðnum fjárfestingargjöld.

2.6 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundradshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma eignanna, þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	50 ár
Áhöld og bifreiðar	5-7 ár

Skýringar

2.7 Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi	Meðalgengi	Árslokagengi	Árslokagengi
	2013	2012	2013	2012
USD	121,94	124,75	114,76	128,43
EUR	161,93	160,29	158,06	169,33
DKK	21,71	21,53	21,19	22,69
NOK	20,77	21,43	18,86	22,98
SEK	18,72	18,41	17,90	19,70
GBP	190,76	197,68	189,75	207,65

2.8 Fjárfestingar

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða, fjárfestingasjóða og fagfjárfestingasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Verðbréf með breytilegum tekjum skiptast í innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini. Erend verðbréf sjóðsins eru skráð á skipulegum verðbréfamörkuðum og því eignfærð á markaðsverði nema framtakssjóðir sem færðir eru á innra virði. Verðbréfin eru umreiknuð í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi í árslok. Innlend hlutabréf sjóðsins eru eignfærð á markaðsverði í árslok sé það fyrir hendi, en annars á kostnaðarverði eða áætluðu matsvirði.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar með áföllnum verðbótum og vöxtum m.v. vaxtakjör verðbréfanna að teknu tilliti til ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hefur sérstök áhætta verið metin jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla.

Sjóður og veltiinnlán eru færð undir liðnum aðrar eignir í efnahagsreikningi. Um er að ræða þær innstæður í fjármálastofnunum sem ekki eru háðar takmörkunum á notkun og sem bundnar eru til þriggja mánaða eða skemmri tíma. Bankainnstæður sem bundnar eru lengur en 3 mánuði eru færðar undir liðnum fjárfestingar í efnahagsreikningi.

2.9 Sundurliðun á deildir

Tryggingadeild og Séreignardeild sjóðsins eru fjárhagslega aðskildar. Deildirnar fjárfesta þó saman í vissum eignaflokkum. Eign hvorrar deildar um sig í viðkomandi eignaflokki og þar með einstökum eignum í viðkomandi eignaflokki ræðst af hlutfallslegri stærð eignaflokksins í eignasafni hvorrar deildar um sig. Gerð er grein fyrir þessari skiptingu í deildskiptum ársreikningi.

Skýringar

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða og önnur mál

3.1 Varúðarfærslur vegna virðisýrnunar krafna og útlána

Sjóðurinn hefur sett sér reglur til að meta afskriftarþörf vegna útlána og annarra fjárhagslegra skuldbindinga. Óbeinum afskriftum af þessu tagi er ætlað að mæta mögulegu tapi við innheimtu á kröfum sjóðsins og er færður sérstakur afskriftarreikningur í þessu skyni. Reglur sjóðsins byggja bæði á almennum og sértækum framlögum á afskriftarreikning. Almennum framlögum er ætlað að mæta mögulegu tapi vegna áhættu sem ekki er vitað um og hefur ekki verið sérstaklega metin. Sértæk framlög byggja á mati á mögulegri tapsáhættu vegna tiltekinna krafna, þar sem sjóðurinn hefur upplýsingar sem gefa til kynna að téðir skuldarar kunni að eiga erfitt með að endurgreiða skuldir sínar að fullu. Mat á þessum kröfum er yfirfarið og endurnýjað miðað við nýjustu upplýsingar. Niðurstaðan byggir á mati á mögulegum endurheimtum og eru varúðarsjónarmið höfð að leiðarljósi til að reyna að komast hjá ofmati. Talsverð óvissa kann þó að ríkja um mat þessara eigna. Niðurfærslur greinast svo:

Almenn niðurfærsla í árslok	147.897
Sértæk niðurfærsla í árslok	<u>5.174.521</u>
Samtals niðurfærsla í árslok	5.322.418

Ekki er um endanlega afskrift að ræða, en rétt er að leggja áherslu á að mikil óvissa ríkir um endurheimtur þessara krafna, sem endurspeglast í þessari miklu niðurfærslu og er það mat sjóðsins að óverulegar líkur séu á því að endurheimtur verði verulega betri en niðurfærslurnar gera ráð fyrir.

3.2 Matskenndir liðir í ársreikningi og dómsmál

Veruleg óvissa ríkir um mat á nokkrum liðum í ársreikningi. Er þar bæði um að ræða afleiðusamninga og skuldabréf, auk mögulegra áhrifa skuldajöfnunar við uppgjör. Mat á þessum liðum í ársreikningi er gert með sömu aðferðum og undanfarin ár. Mál þessi eru nú fyrir dómstólum og nema dómkröfur tæplega 4 milljörðum króna auk dráttarvaxta. Í ársreikningi er færð skuld vegna þessa og nemur hún um 830 milljónum króna og hefur þá verið tekið mið af líklegri skuldajöfnun tapist mál fyrir dómstólum. Engin vissa er þó fyrir því að mat sjóðsins á ætlaðri skuldajöfnun reynist rétt komi til hennar. Sjóðurinn telur að mat á áhrifum samninganna sem fært er í ársreikningi sé varfærið miðað við stöðuna eins og hún var við gerð hans, en ítrekar þá óvissu sem er um endanlega niðurstöðu við uppgjör þessara ágreiningsmála. Verði niðurstaðan frábrugðin mati sjóðsins hefur það áhrif á hreina eign og tryggingafræðilega stöðu sjóðsins.

4. Lífeyrir

	2013	2012
Ellilífeyrir	2.418.480	2.244.390
Örorkulífeyrir	1.009.675	937.245
Makalífeyrir	204.833	201.349
Barnalífeyrir	37.753	38.054
	<u>3.670.742</u>	<u>3.421.037</u>
Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild	119.366	151.477
Sérstök útborgun séreignar skv. lögum	<u>112.638</u>	<u>194.074</u>
Lífeyrir samtals	<u>3.902.746</u>	<u>3.766.589</u>

5. Tekjur af eignarhlutum

Tekjur af innlendum hlutabréfum	1.707.851	814.514
Tekjur af erlendum hlutabréfum	<u>121.528</u>	<u>122.412</u>
Tekjur af eignarhlutum, Tryggingadeild	1.829.379	936.926
Tekjur af eignarhlutum, Séreignardeild	<u>153.233</u>	<u>57.083</u>
Tekjur af eignarhlutum samtals	<u>1.982.613</u>	<u>994.009</u>

Skýringar

6. Vaxtatekjur og gengismunur

	2013	2012
Tekjur af erlendum hlutdeildarskírteinum	175.399	3.394.602
Tekjur af innlendum hlutdeildarskírteinum	156.722	150.238
Tekjur af markaðsskuldabréfum	6.644.594	6.856.377
Tekjur af veðskuldabréfum	95.790	100.571
Tekjur af bankainnstæðum	126.575	550.268
Tekjur af skammtímabréfum	128.207	23.665
Dráttarvextir	21.810	18.117
Gjaldeyris- og skiptasamningar	(133.793)	0
Vaxtatekjur og gengismunur, Tryggingadeild	7.215.305	11.093.838
Vaxtatekjur og gengismunur, Séreignardeild	177.530	338.772
Vaxtatekjur og gengismunur samtals	7.392.834	11.432.610

7. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Laun og launatengd gjöld	138.015	110.644
Tryggingastærðfræðingur	1.959	2.027
Endurskoðun	6.902	8.971
Lögfræðikostnaður	23.901	17.023
Fjármálaeftirlit	12.600	12.873
Sérstakur skattur	0	6.571
Annar kostnaður	74.783	69.515
	258.160	227.625
Fært á fjárfestingargjöld	(78.503)	(67.798)
Rekstrarkostnaður	179.657	159.826
Rekstrarkostnaður, Tryggingadeild	165.814	146.622
Rekstrarkostnaður, Séreignardeild	13.843	13.204
	179.657	159.826

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig:

	Fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Heildarverð 1/1	80.000	7.393	87.393
Breytingar á árinu	0	(3.280)	(3.280)
Heildarverð 31/12	80.000	4.113	84.113
Afskrifað 1/1	16.000	4.919	20.919
Selt á árinu.....	0	(2.952)	(2.952)
Afskrifað á árinu	1.600	823	2.423
Afskrifað 31/12	17.600	2.790	20.390
Bókfært verð 31/12.....	62.400	1.323	63.723
	Bókfært verð	Fasteignamat	Brunabótamat
Strandgata 3, Akureyri.....	62.400	59.040	128.070

Fasteignin við Strandgötu 3 er nýtt undir starfsemi sjóðsins.

Skýringar

9. Verðbréf með breytilegum tekjum

	Eignar- hluti %	2013	2012
Eignarhlutir í skráðum félögum í Nasdaq OMX Iceland:			
Eimskipafélag Íslands hf.	2,36%	1.236.046	147.883
Fjarskipti hf.	4,19%	389.037	259.779
Hagar hf.	1,91%	860.153	447.556
Icelandair Group hf.	1,99%	1.810.481	382.979
Marel hf.	2,07%	2.026.021	727.350
N1 hf.	3,54%	669.625	268.536
Reginn hf.	3,36%	679.845	361.020
Tryggingamiðstöðin hf.	1,31%	319.987	396.923
Vátryggingafélag Íslands hf.	0,92%	247.496	0
Össur hf.	0,65%	670.570	0
Samtals		<u>8.909.263</u>	<u>2.992.025</u>
Hlutur Tryggingadeildar.....		8.105.698	2.415.265
Hlutur Séreignardeildar.....		803.565	576.760
		<u>8.909.263</u>	<u>2.992.025</u>
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum:			
AO Fjárfestingarfélag GP hf.		750	750
AO Fjárfestingarfélag slhf.		691.045	635.048
Atorka hf.		76.810	0
CCP hf.		117.121	138.242
EA fjárfestingarfélag hf.		0	40.050
Egla hf.		1.272	1.272
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða ehf.		8.439	8.439
Eik fasteignafélag hf.		29.511	29.511
Fí fasteignafélag.....		40.682	0
Íslensk verðbréf hf.		183.943	229.519
Jarðvarmi GP ehf.		225	292
Jarðvarmi slhf.		455.677	459.722
Kjölfesta slhf.		185.730	5.205
Loðnuvinnslan hf.		36.924	11.911
Reiknistofa lífeyrissjóðanna ehf.		22.385	24.154
Rusor ehf.		0	45.981
SF-I GP ehf.		40	40
SF-I slhf.		823.479	693.782
Sparisjóður Norðfjarðar		40.695	40.695
SRE-I slhf.....		366.426	285.529
SRE-I GP.....		75	75
SRE-II slhf.		555.178	183.863
T Plús hf.		2.000	2.000
Tækifæri ehf.		53.515	60.589
Önnur félög		1	1
Samtals.....		<u>3.691.922</u>	<u>2.896.670</u>
Aðrir áhættufjármunir:			
Eignarhlutur í Greiðslustofu lífeyrissjóða.....		134	134

Skýringar

9. Verðbréf með breytilegum tekjum (frh.)

	2013	2012
Önnur innlend verðbréfaeign:		
Hlutdeildarskírteini í skuldabréfasjóðum.....	1.719.227	3.794.584
Framtakssjóðir.....	2.168.345	554.605
Peningamarkaðssjóðir.....	25.629	27.549
Samtals.....	<u>3.913.201</u>	<u>4.376.738</u>
Erlend verðbréfaeign:		
Hlutabréf.....	967.435	763.941
Hlutdeildarskírteini í hlutabréfasjóðum.....	10.346.888	3.247.465
Hlutdeildarskírteini í skuldabréfasjóðum.....	2.152.196	2.714.167
Framtakssjóðir.....	12.896.348	14.327.216
Marksjóðir.....	3.803.872	4.774.003
Hrávörusjóðir.....	752.411	648.958
Fasteignasjóðir.....	1.795.513	2.013.747
Skammtímasjóðir.....	980.247	3.490.383
Samtals.....	<u>33.694.908</u>	<u>31.979.880</u>
Hlutur Tryggingadeildar.....	32.643.146	31.051.624
Hlutur Séreignardeildar.....	1.051.763	928.256
	<u>33.694.908</u>	<u>31.979.880</u>
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals.....	50.209.428	42.245.448
Hlutur Tryggingadeildar.....	48.354.100	40.740.432
Hlutur Séreignardeildar.....	1.855.328	1.505.016
	<u>50.209.428</u>	<u>42.245.448</u>

10. Verðbréf með föstum tekjum

	2013	2012
Markaðsbréf:		
Ríkistryggð skuldabréf	70.520.500	69.831.375
Önnur innlend markaðsskuldabréf	19.610.548	17.703.349
Erlend skuldabréf	278.973	243.939
Niðurfærsla verðbréfa með fastar tekjur	(5.298.948)	(6.542.123)
Verðbréf með föstum tekjum samtals.....	<u>85.111.074</u>	<u>81.236.540</u>
Hlutur Tryggingadeildar.....	83.273.166	79.484.622
Hlutur Séreignardeildar.....	1.837.908	1.751.918
	<u>85.111.074</u>	<u>81.236.540</u>
Veðskuldabréf:		
Veðskuldabréf sjóðfélaga	470.867	522.488
Önnur veðskuldabréf	909.149	526.129
Niðurfærsla veðskuldabréfa	(23.470)	(20.586)
Veðskuldabréf samtals	<u>1.356.545</u>	<u>1.028.030</u>
Verðbréf með föstum tekjum samtals.....	86.467.619	82.264.570
Hlutur Tryggingadeildar.....	84.629.711	80.512.652
Hlutur Séreignardeildar.....	1.837.908	1.751.918
	<u>86.467.619</u>	<u>82.264.570</u>
Afskriftarsjóður í heild	(5.322.418)	(6.562.709)

Af skráðum skuldabréfum, þar sem kaupverð lá fyrir í Nasdaq OMX Iceland í árslok, var markaðsverð þeirra 1.411 mkr. hærra en bókfært verð.

Skýringar

11. Niðurfærsla verðbréfa	2013	2012
Niðurfærsla 1.1.	6.562.709	11.999.858
Breyting á almennri niðurfærslu	35.183	7.028
Niðurfærsla færð út	(141.111)	(393.781)
Afskrifað fært út	(1.134.364)	(5.318.248)
Sértæk niðurfærsla á árinu	0	267.852
Niðurfærsla 31.12.	<u>5.322.418</u>	<u>6.562.709</u>

12. Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	í íslenskum krónum	í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	16.864.568	33.344.860	50.209.428
Verðbréf með föstum tekjum	83.607.669	1.503.405	85.111.074
Veðlán	1.356.545	0	1.356.545
Bundnar innstæður hjá lánastofnunum	2.739.079	0	2.739.079
	<u>104.567.861</u>	<u>34.848.265</u>	<u>139.416.126</u>

Erlendir gjaldmiðlar sundurliðast sem hér segir:

USD	16.009.257
EUR	16.083.558
DKK	319.351
NOK	165.390
SEK	388.559
GBP	1.882.150
	<u>34.848.265</u>

13. Skuldir

	2013	2012
Skuldir við lánastofnanir:		
Staða afleiðusamninga	830.365	1.237.478
	<u>830.365</u>	<u>1.237.478</u>
Aðrar skuldir:		
Ógreiddur kostnaður	13.478	12.546
Aðrar skammtímaskuldir	33.407	89.783
	<u>46.885</u>	<u>102.330</u>
Samtals	<u>877.250</u>	<u>1.339.807</u>

Skýringar

14. Aðrar upplýsingar

Sjóðurinn á ekki hlut í neinu félagi þar sem hann ber ótakmarkaða ábyrgð að undanskildum hlut í Greiðslustofu lífeyrissjóðanna sem er óverulegur.

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í erlendum framtakssjóðum. Greiðslur vegna skuldbindinganna geta að hámarki numið 6.500 millj. króna. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingarnar eru seldar aftur.

Stöðugildi voru 12,4 í árslok. Heildarfjárhæð launa nam 113 millj. króna og launatengd gjöld 24,9 millj. króna.

Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar á árinu sundurliðast þannig:

Anna María Elíasdóttir	40
Ágúst Torfi Hauksson, stjórn og endurskoðunarnefnd	1.719
Ásgerður Pálsdóttir	128
Björn Snæbjörnsson, stjórn og endurskoðunarnefnd	1.637
Fjóla Björk Jónsdóttir, endurskoðunarnefnd	490
Guðrún Ingólfsdóttir	774
Gylfi Pálsson	64
Orri Freyr Oddsson	774
Pálína Margeirsdóttir	560
Unnur Gréta Haraldsdóttir	774
Þorkell Kolbeins	86
Kári Arnór Kárasón, framkvæmdastjóri	18.772
Samtals	25.818

Greiðslur til endurskoðenda á árinu voru 6.902 þús. kr. þar af voru 2.552 þús. kr. vegna innri endurskoðunar.

15. Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg athugun var gerð á skuldbindingum Tryggingadeildar sjóðsins miðað við árslok 2013. Úttektin var gerð í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998. Í úttektinni er framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði tekið með við mat á tryggingafræðilegri stöðu.

Í uppgjörinu er miðað við réttindakerfi sjóðsins. Áfallnar skuldbindingar Tryggingadeildar námu 149.443,5 millj. króna, samanborið við 137.506,9 millj. króna eignir. Áfallin staða er því neikvæð um 11.936,6 millj. króna eða 8%. Að teknu tilliti til mats á virði örorkuframlags, áætlaðra framtíðariðgjalda og þeirra skuldbindinga sem þær skapa nema heildareignir deildarinnar til tryggingafræðilegs uppgjörs 236.947,3 millj. króna og heildarskuldbindingar nema kr. 248.355,5 millj. króna. Skuldbindingar nema þannig 11.408,2 millj. króna hærri fjárhæð en eignir og er tryggingafræðileg staða deildarinnar því neikvæð um 4,6%.

Breytingin sundurliðast þannig:

Tryggingafræðileg afkoma árið 2013

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir			
Samtals eign til tryggingafræðilegs uppgjörs 31.12.2013.....	137.506,9	99.440,4	236.947,3
Eign til tryggingafræðilegs uppgjörs pr. 1.1.2013	(127.540,3)	(93.983,8)	(221.524,1)
Aukning á eign til tryggingafræðilegs uppgjörs	9.966,6	5.456,6	15.423,2
Skuldbindingar			
Skuldbindingar vegna lífeyris pr. 31.12.2013	149.443,5	98.912,0	248.355,5
Skuldbinding vegna lífeyris pr. 1.1.2013	(136.174,1)	(94.584,2)	(230.758,3)
Aukning skuldbindinga á árinu	13.269,4	4.327,8	17.597,2
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(3.302,8)	1.128,8	(2.174,0)

Skýringar

Tryggingafræðileg staða 31.12.2013

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris 31.12.2013.....	139.329,9		139.329,9
Núvirði verðbréfa, hækkun	(316,0)		(316,0)
Lækkun vegna fjárfestingargjalda	(1.507,0)		(1.507,0)
Örorkuframlag		5.005,1	5.005,1
Núvirði framtíðariðgjalda		94.435,3	94.435,3
Eignir samtals	<u>137.506,9</u>	<u>99.440,4</u>	<u>236.947,3</u>
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	119.887,1	74.058,2	193.945,3
Örorkulífeyrir	19.909,2	17.133,4	37.042,6
Makalífeyrir	7.972,6	4.333,4	12.306,0
Barnalífeyrir	175,8	1.397,6	1.573,4
Rekstrarkostnaður	1.498,8	1.989,4	3.488,2
Skuldbindingar samtals	<u>149.443,5</u>	<u>98.912,0</u>	<u>248.355,5</u>
Skuldbindingar umfram eignir:	(11.936,6)	528,4	(11.408,2)
Í hlutfalli af skuldbindingum:	(8,0)%	0,5%	(4,6)%

Kennitölur

Skýring:	2013	2012	2011	2010	2009	
Tryggingadeild:						
Hrein nafnávöxtun	6,79%	10,07%	5,20%	6,17%	1,93%	
Hrein nafnávöxtun - 5 ára meðaltal	6,00%	4,66%	3,73%	5,81%	8,20%	
Hrein raunávöxtun..... 1	3,03%	5,30%	-0,02%	3,47%	-6,17%	
Hrein raunávöxtun - 5 ára meðaltal	1,04%	-2,52%	-3,63%	-2,02%	-0,10%	
Hrein raunávöxtun - 10 ára meðaltal	2,38%	2,94%	2,19%	1,98%	1,40%	
Fjárfestingargjöld sem hlutfall af eignum	2	0,06%	0,05%	0,04%	0,05%	0,05%
Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum	2	0,12%	0,12%	0,17%	0,10%	0,07%
Heildarkostnaður sem hlutfall af eignum	2	0,18%	0,17%	0,22%	0,15%	0,11%
Skipting fjárfestinga: 3						
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	23,3%	17,6%	13,8%	23,5%	29,4%	
Skráð verðbréf með föstum tekjum	59,5%	62,1%	63,6%	65,3%	54,2%	
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	12,9%	17,1%	17,7%	7,7%	12,3%	
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	1,3%	0,2%	1,4%	0,2%	0,4%	
Veðlán	1,0%	0,8%	0,9%	1,0%	1,2%	
Aðrar eignir	2,0%	2,1%	2,6%	2,2%	2,4%	
Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum: 4						
Eignir í íslenskum krónum	75%	74%	75%	74%	62%	
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25%	26%	25%	26%	38%	
Hlutfallsleg skipting lífeyris: 5						
Ellilífeyrir	65,9%	65,6%	64,3%	64,6%	61,9%	
Örorkulífeyrir	27,5%	27,4%	28,3%	27,3%	29,5%	
Makalífeyrir	5,6%	5,9%	6,3%	6,9%	7,2%	
Barnalífeyrir	1,0%	1,1%	1,1%	1,1%	1,4%	
Lífeyrisbyrði	6	56,3%	55,1%	56,2%	55,9%	56,2%
Heildarfjöldi launagreiðenda á árinu	2.668	2.609	2.556	2.488	2.376	
Fjöldi sjóðfélaga	7	18.705	18.505	18.320	18.415	18.186
Fjöldi lífeyrisþega í lok ársins	7.337	6.972	6.562	6.433	6.010	
Hækkun(lækkun) iðgjalda frá fyrra ári	6,6%	7,3%	9,7%	4,8%	-2,8%	
Hækkun lífeyrisútgjalda	7,3%	5,1%	9,1%	8,9%	17,4%	
Hækkun á hreinni eign til greiðslu lífeyris	9,1%	12,7%	7,7%	8,7%	4,3%	
Eignir umfram heildarskuldbindingar	8	-4,6%	-4,0%	-7,5%	-11,7%	-10,8%
Eignir umfram áfallnar skuldbindingar	9	-8,0%	-6,3%	-13,1%	-14,2%	-12,3%
Starfsmannafjöldi	12,4	13,1	10,1	10,3	10,3	
Hækkun vísitölu neysliverðs	3,66%	4,52%	5,23%	2,61%	8,63%	
Séreignardeild:						
Safn I - nafnávöxtun	8,1%	8,8%	9,9%	16,9%	20,5%	
Safn II - nafnávöxtun	7,9%	10,9%	5,0%	12,8%	21,1%	
Safn III - nafnávöxtun	6,6%	7,1%	8,3%	8,9%	18,6%	
Safn I - 5 ára nafnávöxtun	12,7%	16,3%	17,1%	19,2%	19,2%	
Safn II - 5 ára nafnávöxtun	11,4%	15,1%	15,2%	18,7%	21,7%	
Safn III - 5 ára nafnávöxtun	9,8%	13,4%				
Safn I - raunávöxtun ársins.....	4,3%	4,1%	4,4%	13,9%	10,9%	
Safn II - raunávöxtun ársins.....	4,1%	6,1%	-0,2%	9,9%	11,5%	
Safn III - raunávöxtun ársins.....	2,8%	2,5%	2,9%	6,1%	9,2%	
Safn I - 5 ára raunávöxtun	7,5%	8,3%	8,8%	10,4%	10,1%	
Safn II - 5 ára raunávöxtun	6,2%	7,2%	7,0%	10,0%	12,4%	
Safn III - 5 ára raunávöxtun	4,7%	5,6%				
Hækkun höfuðstóls frá fyrra ári	4,3%	4,6%	1,0%	9,2%	17,1%	
Heildarkostnaður sem hlutfall af eignum	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	

Kennitölur

Skýring:	2013	2012	2011	2010	2009
Ávöxtun einstakra eignaflokka:					
<i>Nafnávöxtun:</i>					
Innlend hlutabréf	19,6%	16,9%	-1,4%	-14,2%	1,2%
Erlend hlutabréf	4,0%	16,4%	11,9%	1,6%	-7,1%
Ríkistryggð skuldabréf	8,7%	8,9%	9,6%	17,4%	13,8%
Önnur innlend skuldabréf	8,1%	10,9%	5,8%	-4,3%	0,8%
Erlend skuldabréf	-6,1%	16,1%	-29,9%	-2,2%	6,2%
Sérhæfðar erlendar fjárfestingar	-2,5%	5,6%	1,6%	-4,9%	10,0%
Skammtímaabréf	4,4%	3,8%	2,4%	2,7%	-10,1%
<i>Raunávöxtun:</i>					
Innlend hlutabréf	15,4%	11,8%	-6,3%	-16,4%	-6,8%
Erlend hlutabréf	0,3%	11,4%	6,3%	-1,0%	-14,5%
Ríkistryggð skuldabréf	4,9%	4,2%	4,2%	14,4%	4,8%
Önnur innlend skuldabréf	4,3%	6,1%	0,5%	-6,7%	-7,2%
Erlend skuldabréf	-9,4%	11,1%	-33,4%	-4,7%	-2,2%
Sérhæfðar erlendar fjárfestingar	-5,9%	1,0%	-3,4%	-7,3%	1,3%
Skammtímaabréf	0,7%	-0,7%	-2,7%	0,1%	-17,2%

Skýringar:

1. Raunávöxtun á meðaltali hreinnar eignar m.v. vísitölu neysluverðs.
2. Rekstrarkostnaður, fjármagnsgjöld og heildarkostnaður í hlutfalli af meðaltali hreinnar eignar.
3. Hlutfallsleg skipting á eignum sjóðsins í mismunandi eignaflokka í árslok.
4. Skipting á fjárfestingum sjóðsins í íslenskar krónur og erlenda gjaldmiðla án tillits til gjaldeyrisvarna.
5. Hlutfallsleg skipting á lífeyrisgreiðslum sjóðsins milli einstakra lífeyristegunda.
6. Lífeyrisgreiðslur sem hlutfall af iðgjöldum
7. Heildarfjöldi sjóðfélaga, sem greiddi til sjóðsins á árinu.
8. Heildareignir sjóðsins (eign í lok árs + verðmæti framtíðariðgjalda) í hlutfalli við heildarskuldbindingar hans skv. tryggingafræðilegri úttekt.
9. Eignir í lok árs í hlutfalli við áfallnar skuldbindingar í lok árs skv. tryggingafræðilegri úttekt.